

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

I 2021-12-06 Nr. S-3688

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Vykdydami Ministro Pirmininko pavedimą įgyvendinant Seimo valdybos 2021 m. gruodžio 1 d. sprendimą Nr. SV-S-320 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Finansų ministerija parengti ir pateikti Vyriausybei suderintą Vyriausybės nutarimo projektą, teikiame Finansų ministerijos nuomonę dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 754 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-791 (toliau – CPK pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-792, (toliau – FABĮ pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-793 (toliau – JANĮ pakeitimo projektas) (visi kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte teigiama, kad minėtų įstatymų pakeitimais siekiama Vaikų išlaikymo fondo išmokų administratoriaus (toliau – Išmokų administratorius) sumokėtas vaiko išlaikymo išmokas prilyginti tėvų vaiko išlaikymo išmokoms ir atitinkamai priskirti reikalavimus dėl jų sumokėjimo prie pirmąja eile tenkinamų reikalavimų pagal CPK 754 straipsnyje, taip pat FABĮ 29 straipsnyje ir JANĮ 94 straipsnyje nustatytas reikalavimų tenkinimo eiles. Tuo siekiama *panaikinti prielaidas situacijai, kuomet skolininko prievolės grąžinti išmokėtas vaiko išlaikymo išmokas priverstiniam įgyvendinimui būtų taikomos mažiau palankios taisyklės negu pagrindinei išlaikymo prievolei*.

Finansų ministerija vertindama siūlomą reguliavimą pritaria projekto iniciatorių siekiui užtikrinti teisinio aiškumo principą, tačiau iš esmės sutinka su Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadomis¹, kad Išmokų administratoriaus reikalavimus tenkinant ta pačia pirmąja eile, kaip ir tėvų reikalavimus dėl vaikų išlaikymo, dažnu atveju *būtų pažeidžiami nepilnamečio vaiko interesai, nes jo išlaikymui gauta suma sumažėtų proporcingai dalinant likusiems*

¹ Išvada dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 754 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (2021-09-09 Nr. XIVP-791), Išvada dėl Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (2021-09-09 Nr. XIVP-792), Išvada dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo NR. XIII-2221 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (2021-09-09 Nr. XIVP-793).

reikalavimams turimas lėšas pirmos eilės kreditoriams. Be to, Vaikų išlaikymo fondas išmokas dengia biudžeto lėšomis, todėl abejotina, ar Išmokų administratorius, kaip ir kitos valstybės biudžetinės įstaigos savo statusu galėtų ir turėtų būti sulyginamos su nepilnamečiais, maitintojo ar darbingumo netekusiais asmenimis, kuriems išlaikymui priteista suma yra vienas pagrindinių (ar vienintelis) pragyvenimo ir būtinųjų poreikių tenkinimo šaltinis.

Finansų ministerijos nuomone nemokumo atvejais (galimai ir kitais atvejais, kai trūksta lėšų reikalavimams patenkinti) Išmokų administratorius negalėtų būti sulyginamas ir su darbuotojais, kurių reikalavimus gina Tarptautinės darbo organizacijos Konvencija dėl darbuotojų reikalavimų gynimo jų darbdaviui tapus nemokiu (Nr. 173).

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlytume:

1. FABĮ pakeitimo projekto atsisakyti, nes Išmokų administratoriaus reikalavimus tenkinant ta pačia pirmąja eile, kaip ir tėvų reikalavimus dėl vaikų išlaikymo, būtų pažeidžiami ne tik nepilnamečio vaiko interesai, bet ir kitų pirmos eilės kreditorių – darbuotojų interesai. Be to, manytina, kad nemokumo procesuose Išmokų administratoriaus atgręžtiniai reikalavimai turėtų būti tenkinami ta pačia eile kaip Garantinio fondo administratoriaus atgręžtiniai reikalavimai, kurie pagal galiojančio FABĮ 29 straipsnį tenkinami antrąja eile, kaip ir visi kiti atgręžtiniai reikalavimai.

2. Atsižvelgdami ir į tai, kad JANĮ 94 straipsnyje nustatytas reikalavimų tenkinimo eiliškumas taikomas ir restruktūrizavimo atveju (JANĮ 111¹ straipsnio 2 dalies 3 punktas ir 113 straipsnio 1 dalis), JANĮ pakeitimo projektu keičiamo JANĮ 94 straipsnio 2 dalies 1 punkto naujame f papunktyje išbraukti žodį „likvidavimo“ ir žodžius „įskaitant ir Vaikų išlaikymo išmokų administratoriaus finansinius reikalavimus“ ir šį papunktį išdėstyti taip:

„f) neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens ~~likvidavimo~~ atveju – reikalavimai dėl lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) ~~įskaitant ir Vaikų išlaikymo išmokų administratoriaus finansinius reikalavimus.~~“

3. Pažymėdami, kad Vaikų išlaikymo fondo klausimai yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija, manome, kad dėl CPK pakeitimo projekto turėtų būti įsiklausoma į šios ministerijos nuomonę. Finansų ministerijos nuomone, CPK pakeitimo projekto būtų galima atsisakyti, nes Išmokų administratoriaus reikalavimus tenkinant ta pačia pirmąja eile, kaip ir tėvų reikalavimus dėl vaikų išlaikymo, būtų pažeidžiami nepilnamečio vaiko interesai, be to, Išmokų administratoriaus administruojamo fondo, kurio išmokos mokamos iš valstybės biudžeto asignavimų, finansiniai reikalavimai būtų tenkinami prieš darbuotojų reikalavimus, kurie pagal CPK 754 straipsnio 3 dalį tenkinami antrąja eile.